

Zadanie 1.7. Monitorowanie występowania oraz opracowanie metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się nowych dla warunków Polski i szczególnie szkodliwych agrofagów na plantacjach roślin jagodowych

Okres realizacji: 2008-2014

Kierownik zadania: **dr hab. Beata Meszka**

Wykonawcy: mgr A. Broniarek-Niemiec, dr hab. B.H. Łabanowska, mgr M. Michalecka, mgr A. Poniatowska, mgr W. Piotrowski, mgr M. Tartanus, mgr H. Głos, H. Kołodziejek, M. Gruchała, S. Lesiak, L. Skorupiński, D. Budynek

Celem badań było przygotowanie odpowiedniego systemu kontroli do zlokalizowania miejsc występowania oraz identyfikacji agrofagów oraz opracowanie skutecznych metod ich zwalczania.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono:

- 1) lustrację 12 plantacji roślin jagodowych
- 2) ocenę pozostałości środków ochrony roślin w owocach truskawki
- 3) detekcję i identyfikację patogenów glebowych na 12 plantacjach truskawek i malin
- 4) ocenę 20 odmian porzeczki czarnej
- 5) monitoring występowania przebarwacza malinowego
- 6) obserwacje nad zasiedleniem truskawek przez roztocza truskawkowca

Ad 1. W czasie wykonanych lustracji na plantacjach truskawki, maliny, porzeczki czarnej i borówki wysokiej stwierdzono obecność następujących agrofagów (*Byturus tomentosus*, *Anthonomus rubi*, *Lygus rugulipennis*, *Mycosphaerella fragariae*, *Phytophthora cactorum*, *Sphaerotheca macularis*, *Colletotrichum acutatum*, *Botrytis cinerea*, *Puccinia ribesii-caricis*).

Ad 2. W żadnej z pobranych prób owoców truskawek nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pozostałości substancji aktywnych.

Ad 3. Za pomocą metod konwencjonalnej oraz z wykorzystaniem techniki PCR, stwierdzono obecność grzybów *Verticillium dahliae*, *V. albo-atrum*, *P. cactorum*, *P. cryptogea* i *Colletotrichum acutatum*.

Ad 4. Wśród ocenianych odmian, tylko 'Ben Lomond' i 'Ben Nevis' były w dużym stopniu podatne na amerykańskiego mączniaka agrestu. Na pozostałych odmianach nie stwierdzono objawów tej choroby. Wszystkie odmiany były natomiast porażane przez grzyb *Drepanopeziza ribis*. Rdza wejmutkowo-porzeczkowa wystąpiła w niskim nasileniu.

Ad 5. Największą liczebność przebarwacza malinowego stwierdzono na odmianie 'Glen Ample', ale obecny był również na malinach 'Laszka', 'Malling Promise' oraz 'Polka'.

Ad 6. Na odmianie 'Senga Sengana' roztocza nie znaleziono, 'Marmolada' była stosunkowo słabo zasiedlona, 'Darselect' i 'Kama' na średnim poziomie, a 'Pandora' najsilniej.

Uzyskane wyniki umożliwiają identyfikację agrofagów występujących na plantacjach roślin jagodowych, a także są pomocne w podejmowaniu decyzji o wyborze odpowiedniego terminu ich zwalczania i właściwego doboru środków ochrony roślin z uwzględnieniem produktów biologicznych.